

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Guzun Ion
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, *Călugăreanu Vitalie* și de către avocatul *Scutelnic Valeriu* în numele inculpatului Popovici Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Popovici Mihail xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxxxx,

Termenii de examinare a cauzei:
prima instanță: 23.05.2022 – 05.08.2022;
instanța de apel: 13.10.2022 – 15.11.2022;
instanța de recurs: 17.02.2023 – 05.07.2023.

Asupra motivelor recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 05 august 2022, *Popovici Mihail* a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin.(2) lit. j) Cod penal și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3) Codul penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **10** (zece) ani, cu executare în centrul de detenție pentru minori și tineri.

S-a admis integral acțiunea civilă și s-a încasat de la *Popovici Mihail* în beneficiul succesorului legal al victimei *Moldovan Gheorghe* suma de **30000** (treizeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu material.

S-a respins cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului cheltuielilor judiciare în sumă de **53 080** lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că,

Popovici Mihail, în noaptea de 31 decembrie 2021 spre 01 ianuarie 2022, ora nefiind stabilită de către organul de urmărire penală, aflându-se în locuința lui Manoil Valerii xxxxx, din localitatea xxxxxxxx, raionul Telenești, în stare de ebrietate, în rezultatul unui conflict produs între el și cetățeanul Manoil Valerii, urmărind scop de al omorî pe ultimul, cu o deosebită cruzime, a aplicat violență în privința acestuia, exprimată prin aplicarea de multiple lovituri cu un obiect dur contondent (bătă), peste față, cap și alte părți ale corpului.

Drept rezultat, potrivit Raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.202203C0037 din 02.02.2022, victimei Manoil Valerii, i-au fost cauzate leziuni

corporale grave periculoase pentru viață sub formă de: traumă cranio-cerebrală și maxilo-facială închisă - manifestată prin plăgi contuze pe cap, față și pavilionul auricular stâng, lezarea globului ocular stâng, fractură cominutivă ale oaselor nazale, a maxilei și a mandibulei din stânga, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractură cominutivă înfundată a bolții craniene (fronto-parieto-temporal pe stânga) cu trecere la baza craniului, lezarea durei mater, hemoragii subarahnoidiene pe emisfera cerebrală stângă, dilacerarea lobului temporal stâng, sânge în ventriculii cerebrali. Traumă închisă a toracelui - manifestată prin fractură directă a coastei 5 pe dreapta cu hemoragii roș închise în țesuturile moi adiacente, focare de contuzie în plămâni (histologic). Traumă închisă a membrului superior stâng - manifestată prin echimoză pe antebrațul stâng, fractură cominutivă a osului ulnar stâng cu hemoragii roș-închise în țesuturile moi adiacente, în urma cărora a decedat pe loc în propria locuință.

Astfel, acțiunile inculpatului *Popovici Mihail* au fost încadrate juridic în baza art. 145 alin. (2), lit. j) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*omorul asupra unei persoane, săvârșit cu o deosebită cruzime.*”

3. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul *Zmuncilă Petru* care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare cu menținerea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care cheltuielile de judecată în sumă 53 080 lei să fie încasate din contul inculpatului.

În motivarea cererii de apel, acuzatorul de stat a invocat că dispunând condamnarea lui *Popovici Mihail* în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, instanța neîntemeiat a respins demersul acuzatorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală, și anume: Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-1 14 din 07.02.2022, de examinare a urmelor papilare - 7840 lei; Raportul de expertiză judiciară traseologică nr.34/12/1-R-115 din 04.03.2022 - 4200 lei; Raportul de expertiză judiciară medico-legală (biologică) nr.20220500009 din 10.02.2022 - 26 530 lei; raportul de expertiză judiciară (psihiatrico-psihologică) nr.202237A0005 din 25 martie 2022 - 1862 lei; Raportul de expertiză judiciară (medico-legală) nr.202203C0037 din 02 februarie 2022 - 10 648 lei; Raportul de expertiză judiciară traseologică nr.34/12/1- R-1257 din 07.04.2022 - 1680 lei și Raportul de expertiză judiciară (medico-legală) nr.202203D0016 din 22 aprilie 2022 - 320 lei, în total de 53 080 lei.

Procurorul a menționat că în temeiul art.art.227-229, 385 alin.(1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, acestea urmau a fi încasate de la *Popovici Mihail*.

3.2. Avocatul *Stegărescu Nelea* în numele inculpatului *Popovici Mihail*, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care *Popovici Mihail* să fie achitat de sub învinuirea adusă în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal.

În argumentarea apelului declarat avocatul a invocat că, prima instanță eronat a apreciat circumstanțele cauzei și probele acumulate în prezenta cauză penală și neîntemeiat a pronunțat în privința lui *Popovici Mihail* o sentință de condamnare.

Apărătorul a menționat că în rezultatul cercetării tuturor probelor, inclusiv declarațiile inculpatului și a martorilor s-a stabilit că nici unul din martori nu l-a văzut în perioada de timp indicată în rechizitoriu, și anume pe data de 31.12.2021 spre 01.01.2022 ca acesta să fi fost prezent la victima *Manoil Valerii*. Nimeni nu a confirmat ca între *Manoil Valerii* și *Popovici Mihail* au fost careva conflicte sau alte circumstanțe, care ar fi putut servi drept motiv ca *Popovici Mihail* să comită presupusul omor a lui *Manoil Valerii*. Nu a fost stabilit nici un motiv care l-ar fi determinat pe *Popovici Mihail* să comită o asemenea infracțiune în privința lui *Manoil Valerii*.

Astfel, martorul Coșneanu Andrei a declarat instanței, că nu l-a văzut pe Popovici Mihail ca să vină la Manoil Valerii, și nici ultimul nu i-a comunicat că Popovici Mihail ar fi venit la el.

Martorul Moldovanu Dumitru a declarat că nu a văzut ca Popovici Mihail să vină la unchiul său, și nici Manoil Valerii nu i-ar fi comunicat vreodată ca inculpatul să fi aplicat careva violență în privința acestuia sau ar fi fost agresiv. Dacă și venea Popovici Mihail de când în când la Manoil Valerii, atunci doar cu scopul să comunice cu el, sau să-l ajute prin gospodărie, deoarece victima se deplasa foarte greu.

A invocat că instanța urma să dea o apreciere critică declarațiilor martorului Moldovanu Dumitru referitor la faptul că Popovici Mihail a menționat cândva că are intenția să omoare pe cineva, or însușii martorul a confirmat faptul că acestea erau certați și de mai mult timp nu comunicau, prin urmare este vădită relația de ostilitate a acestora care și putea servi temei pentru astfel de declarații;

De asemenea, a invocat că nu puteau servi ca probă în susținerea acuzării nici declarațiile martorului Manic Tatiana referitor la faptul că seara de 31.12.2021, l-ar fi văzut pe inculpat în preajma gospodăriei victimei, or aceasta neexplicabil și-a schimbat declarațiile comparativ cu declarațiile făcute la urmărirea penală, unde a declarat că doar l-a auzit, nu și l-a văzut pe Popovici Mihail.

Referitor la amprentele care au fost găsite la locul infracțiunii și care s-ar fi stabilit că aparțin inculpatului, consideră că există o explicație logică a prezenței acestora la locul infracțiunii, or inculpatul foarte des mergea la Manoil Valerii, inclusiv și în ziua de 31.12.2021, la fel a fost în oșpeție la victimă, după cum a declarat că a intrat în casă, să aducă lemne pentru a aprinde focul. Respectiv, este evident faptul că în locuința victimei, să fie prezente amprentele lăsate de către Popovici Mihail, circumstanță care încă nu probează vinovăția lui Popovici Mihail în comiterea infracțiunii dale.

Alte probe care direct ar fi indicat la implicarea inculpatului minor în comiterea infracțiunii respective nu sunt prezente în cauza penală dată.

A menționat că declarațiile făcute de către inculpat la etapa urmăririi penale întocmai coincid cu cele făcute la etapa cercetării judecătorești, cât și cu declarațiile martorului Gaureac Matei, și anume faptul în ziua de 01.01.2022, aceștia s-au întâlnit la o benzinărie din satul Sărătenii Vechi, aproximativ la orele 02:00 după ce Popovici Mihail s-a deplasat pe jos din satul xxxxx, deplasare care evident i-a luat nu puțin timp. Popovici Mihail era cu dispoziție bună, nu era stresat și avea un comportament obișnuit, iar undeva pe la ora 10:00 au plecat la tatăl lui Popovici Mihail.

Prin urmare, declarațiile făcute de inculpat sunt complet veridice, fiind confirmate și prin declarațiile martorului Gaureac Matei, care nu a avut de unde să cunoască orele exacte care le-a comunicat instanței Popovici Mihail ca el să indice exact aceleași. Ceea ce denotă faptul că inculpatul a dat declarații veridice și acesta în nici un fel nu este implicat în omorul lui Manoil Valerii.

La fel, a invocat că instanța neîntemeiat a încasat de la Popovici Mihail în contul lui Moldovanu Gheorghe suma de 30000 lei cu titlu de prejudiciu material, ignorând minoratul inculpatului, faptul că acesta nu dispune de careva bunuri materiale, dar și lipsa de probe în vinovăția acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Stegărescu Nelea în numele inculpatului Popovici Mihail.

A fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală în partea soluționării chestiunii cu privire la cheltuielile judiciare și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Popovici Mihail s-a eliberat de la plata cheltuielilor

judiciare în mărime de 53080 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare în prezenta cauză penală.

În rest depozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Popovici Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia a fost dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanța a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina acestuia rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Totodată, instanța de apel a conchis că, argumentele invocate de către partea apărării sunt nefondate fiind combătute de probele anexate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

Cât privește argumentul părții apărării precum că, la data de 01.01.2022, aproximativ la orele 02, inculpatul s-a aflat împreună cu Gaureac Matei, în altă localitate și anume s-au întâlnit la o benzinărie din satul Sărătenii Vechi și că Popovici Mihail în nici un fel nu este implicat în omorul lui Manoil Valerii, instanța l-a respins ca nefondat, or prin Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-114 din 07.02.2022, expertul a concluzionat că „în urma examinării urmelor papilare, potrivit căruia s-a stabilit, că cele cinci urme papilare (patru urme digitale și o urmă palmară) de pe suprafața mânerului prezentat la examinare, au fost create de Popovici Mihail xxxxx, cu degetele mic, inelar, mijlociu și arătător și palma mâinii stângi printr-un singur contact cu mânerul.”

Astfel, deși inculpatul a negat comiterea infracțiunii de omor, acesta nu a negat că la data de 31.12.2021 a fost în oșpeție la Manoil Valeriu după o țigară și că ultimul l-a rugat să-l ajute să curețe zăpada din ogradă și să-i aducă lemne de foc. Nu a negat nici faptul că la Manoil Valerii a fost de mai multe ori și au fost lăsate urmele sale de încălțăminte, totuși inculpatul nu a reușit să ofere un răspuns plauzibil cu privire la amprente sale murdare de sânge lăsate pe suprafața mânerului de la ușă.

În acest sens, instanța de apel a reținut alegațiile inculpatului ca fiind declarative și lipsite de un suport probatoriu.

Totodată, prin Raportul de expertiză judiciară nr.202205O0009 din 10 februarie 2022, s-a constatat că sângele lui Manoil Valerii se referă la grupa sanguină Abeta/A(II), iar sângele lui Popovici Mihail se referă la grupa 0alfa, beta/0(I)/. Astfel, în fragmentele din spălăturile pe tifon din petele examinate de pe căptușeala tavanului și ușa de acces, de la domiciliul lui Manoil Valerii, a fost depistat sânge uman care nu se exclude provenirea acestui sânge de la Manoil Valerii și totodată, nu se exclude și un amestec de sânge în aceste pete de la Popovici Mihail.

De asemenea, la determinarea apartenenței de grup a sângelui uman depistat în fragmentele din spălăturile pe tifon din petele examinate de pe mânerul de la ușă în odaie nr.2 din partea exterioară (m/ob.1), aparat telefonic staționar (m/ob.2,3), întrerupător cu o clapă (m/ob. 11), întrerupător cu două clape din odaie nr.3 (m/ob.12) și întrerupător cu două clape din partea stângă de la ușa de intrare în casă din interior (m/ob. 13), de la domiciliul lui Manoil Valerii, au fost obținute următoarele rezultate: în m/ob. 1,2,3,4,5,7,11 au fost constatați antigenii „A” și „H”, care nu exclude provenirea acestui sânge, de la victima Manoil Valerii, dar totodată, nu se exclude provenirea antigenului „H” și din conținutul

unui amestec de sânge de la Popovici Mihail; în m/ob.12,13 a fost constatat antigenul „H”, care a provenit de la persoană cu grupa de sânge 0alfa, beta, ce nu exclude provenirea lui, de la cet. Popovici Mihail și nu putea proveni de la victima Manoil Valerii.

Astfel, în fragmentele din petele de pe scurta de culoare albastră (m/ob.25-29) și căptușeala ei (m/ob.30), maleta (m/ob.31-33) care au fost ridicate la data de 11.01.2022 în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui Popa Gheorghii, s-a depistat sânge de origine umană, și la determinarea apartenenței de grup a sângelui depistat, au obținute următoarele rezultate: în m/ob.26-29 și m/ob.31-33 au fost constatați antigenii „A” și 30 „H”, care nu se exclude provenirea acestui sânge, de la Manoil Valerii.

Totodată, nu s-a exclus provenirea antigenului „H” și din conținutul unui amestec de sânge de la Popovici Mihail: în m/ob.25 și m/ob.30 a fost constatat antigenul „H”, care a provenit de la persoană cu grupa de sânge 0alfa, beta, ce nu exclude provenirea lui, de la Popovici Mihail, dar nu putea proveni de la Manoil Valerii.

La fel, instanța de apel reține că prin expertiza judiciară traseologică nr. 34/12/1-R-115 din 04 martie 2022, s-a constatat că urmele de încălțăminte de pe suprafața fragmentului de sticlă, ridicat în cadrul cercetării la fața locului la data de 07.01.2022, din gospodăria lui Manoil Valerii, a fost creată cu talpa încălțăminte care are același desen ca și talpa încălțăminte ridicată de la Popovici Mihail.

De asemenea, urma de încălțăminte de pe suprafața fragmentului de lambriu, ridicat în cadrul cercetării la fața locului la data de 07.01.2022, din antreul casei lui Manoil Valerii, a fost creată cu talpa încălțăminte destinată piciorului drept, ridicată de la Popovici Mihail.

Totodată, din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 07 ianuarie 2022 și a planșei fotografice anexată s-a observat că fragmentele de sticlă se aflau pe podea și proveneau de la geamul ușii dintre odăi, geam care la momentul cercetării era deteriorat.

Respectiv, Raportul de expertiză menționat demonstrează că Popovici Mihail s-a aflat în casa victimei anume după deteriorarea geamului de la ușă, or dacă s-ar accepta versiunea inculpatului că el a fost în casa victimei pe parcursul zile de 31.12.2021, după care a plecat nu ar fi clar cum au putut urmele sale de încălțăminte să apară pe fragmentele de sticlă după deteriorarea geamului.

La fel, din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 07 ianuarie 2022 și a planșei fotografice anexată (Vol. I., f. d. 40) și a Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-114 din 07.02.2022 (Vol. I., f. d. 118-119), s-a constatat că atât urmele papilare, cât și urmele de încălțăminte nu sunt simple urme, ele fiind îmbinate cu substanță brun-roșietică asemănătoare sângelui.

Iar din conținutul Raportului de expertiză judiciară medico-legală (biologică) nr.20220500009 din 10.02.2022 rezultă că în fragmentele din petele de pe trei tamponașe aplicatoarelor medicale cu spălături din petele de pe: căptușeala tavanului lângă intrarea în pod (m/ob.8), partea exterioară a ușii din dreapta de intrare în odaia nr.1 (m/ob.9) și ușa de acces în camera nr.2 (m/ob. 10), ridicate la data de 07.01.2022, în cadrul CFL de la domiciliul cet. Manoil Valerii, a fost depistat sânge uman și constatați antigenii „A” și „H”.

Prin urmare instanța de apel statuează că în speța s-a demonstrat fără echivoc faptul că acțiunile inculpatului Popovici Mihail sunt plasate anume sub aspect penal, fapta fiind dovedită prin probe pertinente și concludente, care coroborează între ele, iar în cele din urmă acțiunile acestuia just au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, conform indicilor calificativi – „omorul asupra unei persoane, săvârșit cu o deosebită cruzime.”

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61 și 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și mărării pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de

circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate, pentru corectarea și reeducarea vinovatului, instanța de apel apreciind în cele din urmă că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă, iar careva temeieri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

Instanța de apel a menționat că, fapta săvârșită de inculpatul Popovici Mihail prevăzută de art.145 alin.(2) alin. j) Cod penal, se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață.

Potrivit art.16 Cod penal, infracțiunea face parte din categoria infracțiunilor excepțional de grave.

Cu toate că acuzatorul de stat a invocat lipsa circumstanțelor atenuante, instanța a stabilit că inculpatul Popovici Mihail a comis infracțiunea fiind minor, fapt care denotă existența circumstanței atenuante prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. b) Codul penal.

La fel, acuzatorul de stat a invocat prezența circumstanței agravante stabilite în art. 77 din Codul penal - săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, însă la materialele cauzei și în instanță nu au fost prezentate probe în acest sens, respectiv instanța nu a luat în considerare această circumstanță agravantă.

Instanța de apel a evidențiat că la momentul comiterii infracțiunii, inculpatul Popovici Mihail nu avea împlinită vârsta de 18 ani. Astfel, conform art.70 alin.(3) Cod penal, s-a constatat că inculpatul Popovici Mihail beneficiază de o reducere cu 1/2 a maximului pedepsei stabilite la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

Totodată instanța de apel a precizat că potrivit art. 79 alin. (1) Cod penal, minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanță de judecată drept circumstanță excepțională.

Astfel, având în vedere cele menționate mai sus, ținând cont de gravitatea infracțiunii instanța de fond corect a stabilit că aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare pe o perioadă de 10 (zece) ani, va duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte inclusiv, ce ține de comportamentul său.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Moldovan Gheorghe prin care se solicită încasarea prejudiciului în sumă de 30 000 lei în calitate de prejudiciu material, instanța de apel ținând cont de circumstanțele de fapt și prevederile art. art.219 Cod de procedură penală, art. 1998, 2009 Cod civil, corect și justificat a ajuns la concluzia de a admite integral acțiunea civilă înaintată de către succesorul legal al victimei și încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 30 000 lei.

Instanța de apel a reținut că prin înaintarea acțiunii privind recuperarea prejudiciului material nu se urmărește o îmbogățire fără just temei, iar faptul deteriorării bunurilor din casă a fost constatat prin procesul-verbal din 07.01.2022 de cercetare la fața locului, perfectat de către OUP din cadrul SUP a IP Telenești, Dumitru Cobîlcean (Vol. I f. d. 17-51).

Totodată, instanța de apel a reiterat că s-a luat în considerare caracterul și gradul de pericol social al crimei comise, personalitatea inculpatului, circumstanțele agravante și cele atenuante răspunderii prevăzute de legislația penală, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării.

Referitor la argumentele procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea raporturilor de expertiză judiciară, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, acestea reprezintă cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului

Instanța de apel a considerat că, cheltuielile de judecată privind efectuarea expertizelor, în mărime totală de 53080 (cincizeci și trei mii optzeci, 00) lei ar urma să fie suportate de inculpatul Popovici Mihail, or la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizelor judiciare.

Însă, reieșind din faptul că Popovici Mihail (născut la data de xxxxxx), la momentul comiterii infracțiunii, cât și în prezent este minor, instanța de apel a considerat oportun de a-l elibera de la plata cheltuielilor judiciare în mărime de 53080 lei, în temeiul art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, care stipulează că *„instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.”*

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Călugăreanu Vitalie*, a solicitat admiterea recursului, cu remiterea cauzei la rejudecare, argumentând că hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece concluzia instanței de respingere a solicitării privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 53080 lei, este neargumentată. Consideră, că ținând cont de prevederile art.227, 229 alin.(1) Cod de procedură penală aceste cheltuieli urmau a fi încasate din contul inculpatului.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel descrise în pct. 3.1 al prezentei decizii.

5.2. Avocatul *Scutelnic Valeriu* în numele inculpatului Popovici Mihail, solicită casarea integrală a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În susținerea cererii de recurs, menționează că învinuirea înaintată inculpatului este bazată pe presupuneri. Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, în special asupra argumentelor privind achitarea inculpatului, deoarece probele cercetate în ședința de judecată nu confirmă vinovăția lui Popovici Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) alin. j) Cod penal, indicând aceleași argumente care au fost expuse în cererea de apel descrise în pct. 3.2 al prezentei decizii.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, avocatul *Scutelnic Valeriu* în numele inculpatului Popovici Mihail, a depus referință asupra recursului declarat de către procuror, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că, hotărârile instanței de*

apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală - „*temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.*

7.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie.

Colegiul reține că procurorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpat, dar indică ca temei de drept pentru casarea deciziei recurate pct.6) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea ce ține de respingerea cererii de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Verificând actele cauzei, în raport cu alegațiile titularului dreptului de recurs, Colegiul penal reține că, judecând apelul procurorului, instanța de apel corect a aplicat reglementările art. art. 143, 227-229 Cod de procedură penală și just a dispus admiterea din alte motive apelul procurorului, casarea parțială a sentinței, inclusiv din oficiu conform art.409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea încasării cheltuielilor judiciare și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care Popovici Mihail a fost eliberat de la plata cheltuielilor judiciare în mărime de 53080 lei suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare.

Colegiul penal notează că, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Astfel în acord cu cele stipulate de legea procesuală penală, în cauza deferită judecării, instanța de apel a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate de legislator, corect interpretând și aplicând prevederile art. art.227-229 Cod de procedură penală, indicând motivele corespunzătoare, ce au dus la eliberarea inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare în mărime de 53 080 lei suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare.

Or, potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor de efectuare a expertizei este un drept discreționar al instanței.

Colegiul penal mai notează că alin. (3) al art.229 Cod de procedură penală stipulează că *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.*

Respectiv, se atestă acordarea posibilității instanțelor de judecată de a analiza și soluționa în fiecare caz concret chestiunea privind stabilirea subiectului pentru compensarea cheltuielilor judiciare.

Contrar celor invocate de recurent, Colegiul penal consideră ca nefondată critica recurentului referitor la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, întrucât soluția instanței de apel raportată la prevederile art.art.227, 229 alin.(1)-(3), 143 Cod de procedură penală, este corectă.

Colegiul penal reține că la caz, instanța de apel corect a statuat asupra faptului că, plata pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 53080 lei, urma a fi încasată din contul inculpatului, însă, reieșind din faptul că Popovici Mihail (*născut la data de 13.03.2005*), la momentul comiterii infracțiunii, cât și în prezent este minor, ultimul, în temeiul art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală a fost eliberat de la plata acestora.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată

admiterea erorilor de drept semnalate de procuror și prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, neexistând vreun temei pentru admiterea recursului în sensul declarat.

7.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Scutelnic Valeriu în numele inculpatului Popovici Mihail.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarată, Colegiul penal atestă că, recurentul invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care stabilesc că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, sau când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Referitor la temeiurile de recurs invocate de recurent prin prisma pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanța, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că, sunt neîntemeiate argumentele apărării potrivit cărora instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către avocat în numele inculpatului, întrucât verificând decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apelul declarat se constată că apelantul a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

Mai mult ca atât, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel în conformitate cu prevederile art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanța prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

În acest sens Colegiul penal atestă că, la soluționarea cauzei, instanța a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, și întemeiat a ajuns la concluzia privind constatarea vinovăției inculpatului Popovici Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) alin. j) Cod penal.

Colegiul penal de asemenea constată că, recurentul de fapt își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor înfăptuită de către instanța de apel, însă motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală și nu pot servi ca temei sub aspectul casării hotărârii contestate.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii instanței de fond, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Colegiul penal consideră că, toate probele prezentate au primit o apreciere corectă, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din probele acumulate la prezenta cauză. Astfel, este întemeiată concluzia instanței de apel precum că, vinovăția inculpatului Popovici Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) alin. j) Cod penal, este confirmată prin probe pertinente și concludente, care în ansamblu dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Colegiul penal evidențiază că, instanța de apel corect a constatat că argumentele privind nevinovăția inculpatului, nu au acoperire probatorie, la caz fiind demonstrat contrariul prin probe administrate și cercetate sub toate aspectele în instanța de judecată, inclusiv prin însuși declarațiile lui Popovici Mihail, care deși a negat comiterea infracțiunii de omor, nu a negat faptul că la 31.12.2021 a fost în ospeție la victimă, de mai multe ori, lăsând urmele sale de încălțăminte, însă inculpatul nu a reușit să explice prezența amprentele sale murdare de sânge lăsate pe suprafața mânerului de la ușă.

Totodată, Colegiul penal reține că, instanța de apel just a concluzionat că vina inculpatului în comiterea faptei imputate a fost confirmată și prin *Raportul de expertiză judiciară nr.202205O0009 din 10 februarie 2022 (f. d. 180-1876 Vol.I)*, prin care s-a constatat că la domiciliul lui Manoil Valerii, a fost depistat sânge uman care nu se exclude provenirea acestui sânge de la Manoil Valerii și totodată, nu se exclude și un amestec de sânge în aceste pete de la Popovici Mihail.

La fel, prin *Raportul de expertiză judiciară traseologică nr. 34/12/1- R-115 din 04 martie 2022(f. d. 147-161 Vol. I)*, s-a constatat că urmele de încălțăminte de pe suprafața fragmentului de sticlă, ridicat în cadrul cercetării la fața locului la data de 07.01.2022, din gospodăria lui Manoil Valerii, a fost creată cu talpa încălțăminte care are același desen ca și talpa încălțăminte ridicată de la Popovici Mihail Veaceslav.

Totodată, din conținutul *procesului-verbal de cercetare la fața locului din 07 ianuarie 2022* și a planșei fotografice anexată (f. d. 17-50 Vol. I), s-a constatat că fragmentele de sticlă se aflau pe podea și proveneau de la geamul ușii dintre odăi, geam care la momentul cercetării era deteriorat.

Respectiv, instanțele de fond întemeiat au respins versiunea apărării precum că inculpatul a fost în casa victimei pe parcursul zile de 31.12.2021, însă a plecat, întrucât prin *Raportul de expertiză menționat* s-a demonstrat cert că Popovici Mihail s-a aflat în casa victimei anume după deteriorarea geamului de la ușă, pe urmele sale de încălțăminte fiind prezente fragmentele de sticlă după deteriorarea geamului.

La fel, din conținutul *procesului-verbal de cercetare la fața locului din 07 ianuarie 2022* și a planșei fotografice anexată (Vol. I., f. d. 40) și a *Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-114 din 07.02.2022 (Vol. I., f. d. 118-119)*, s-a constatat că atât urmele papilare, cât și urmele de încălțăminte nu sunt simple urme, ele fiind îmbinate cu substanță brun-roșietică asemănătoare sângelui. Iar din conținutul *Raportului de expertiză judiciară medico-legală (biologică) nr.202205O0009 din 10.02.2022* s-a constat că în fragmentele din petele de pe trei tamponașe aplicatoarelor medicale cu spălături din petele de pe: capușala tavanului lângă intrarea în pod (m/ob.8), partea exterioară a ușii din dreapta de intrare în odaia nr.1 (m/ob.9) și ușa de acces în camera nr.2 (m/ob. 10), ridicate la data de 07.01.2022, în cadrul CFL de la domiciliul cet. Manoil Valerii, a fost depistat sânge uman și constatați antigenii „A” și „H.

Prin urmare, argumentele recurentului precum că, nu există nici o probă directă care ar confirma infracțiunea imputată inculpatului, Colegiul penal le respinge ca fiind neîntemeiate, întrucât instanța de apel a argumentat detaliat motivele pentru care a fost

respinsă versiunea apărării, probele administrate confirmând cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) alin. j) Cod penal.

Astfel, cele consemnate supra, evidențiază că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor cauzei, înlăturând justificat și prin argumente temeinice versiunea părții apărării despre nevinovăția inculpatului.

Cu referire la argumentele recurentului privind existența în cauza examinată a erorii de drept prevăzute la pct. 8), alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit materialelor cauzei, de către prima instanță inculpatul Popovici Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) alin. j) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*omorul asupra unei persoane, săvârșit cu o deosebită cruzime*”, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a stabilit situația de fapt și a încadrat acțiunile reținute în privința inculpatului Popovici Mihail în baza art.145 alin.(2) alin. j) Cod penal, or, prima instanță a dat o apreciere corectă probatoriului administrat în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludentei, utilității și veridicității în coraborare cu declarațiile date în ședința de judecată.

Colegiul penal, analizând materialele cauzei în raport cu argumentele invocate de către recurent, conchide că instanța de apel, menținând soluția primei instanțe, la judecarea apelului a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în mod întemeiat a ajuns la concluzia corectitudinii încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Popovici Mihail, astfel corect concluzionând că în acțiunile inculpatului sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) alin. j) Cod penal, motivându-și temeinic soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 4, 4.1. al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (a se vedea, în special, cauzele *Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999*; *Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 parag. 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (cauza *Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kossier v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999*).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că în speță nu a fost constatată existența erorii de drept prevăzută la art. 427 alin. (1), pct. 8) Cod de procedură penală, deoarece asemenea eroare în speță nu se identifică.

În acest context, Colegiul penal conchide că, la examinarea recursului declarat, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul *Scutelnic Valeriu* în numele inculpatului Popovici Mihail ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, *Călugăreanu Vitalie* și de către avocatul *Scutelnic Valeriu* în numele inculpatului Popovici Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Popovici Mihail xxxxx** ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **27 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu